

ที่ กก ๐๔๐๓/ ๒๐๐๙

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพ ๑๐๑๑๐

๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง สรุปผลการรายงานตัวมัคคุเทศก์และการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๔๐๓/๑๙๙๙ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สรุปผลการรายงานตัวมัคคุเทศก์

ด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการรายงานตัวมัคคุเทศก์
และการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอบรหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชนบท กิตติ์ ภูมิประกร) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอเรื่อง รายงานผล
การดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญามัคคุเทศก์ เพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบผลการรายงานตัวมัคคุเทศก์ระหว่างวันที่
๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ และการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีมัคคุเทศก์
มารายงานตัว จำนวนทั้งสิ้น ๑๗,๗๖๕ ราย จากจำนวนมัคคุเทศก์ที่ได้รับใบอนุญาตทั้งสิ้น ๕๒,๕๕๖ ราย
คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๕ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญามัคคุเทศก์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จึงได้ขยายเวลาให้มัคคุเทศก์มารายงานตัวจนถึงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘

๑.๑ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๑.๑ มัคคุเทศก์ที่มารายงานตัวตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่
๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๓ ราย จากจำนวนมัคคุเทศก์ที่ได้รับใบอนุญาต ณ วันที่
๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ ทั้งสิ้น ๕๒,๕๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๖๙ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๑.๒ ดำเนินการแก้ไขปัญามัคคุเทศก์ (กรณีมัคคุเทศก์ขาดแคลนห้องเชิงปริมาณ
และเชิงคุณภาพ) โดยแบ่งการดำเนินการเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

(๑) ระยะสั้น (๓-๖ เดือน) ได้แก่ การให้มัคคุเทศก์มารายงานตัว การอบรม
เพิ่มศักยภาพให้แก่มัคคุเทศก์ และการเพิ่มเติมคุณสมบัติตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและ
มัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้ผู้จัดการศึกษาด้านการท่องเที่ยวในระดับ ปวส. และอนุปริญญา สามารถรับ
ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ประเภททั่วไปได้

(๒) ระยะกลาง (๖-๑๒ เดือน) ได้แก่ การทดสอบมัคคุเทศก์ใหม่ และ
มัคคุเทศก์ที่มาต่อใบอนุญาต การพัฒนามัคคุเทศก์ผ่านการทำงานจริง (Learning by doing) ร่วมกับ

การใช้ผู้ประสานงานชาวต่างชาติสอนมัคคุเทศก์ไทย (Coaching) และแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ภาษาเกาหลี ร่วมกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงแรงงาน

(๓) ระยะยา (๔ เดือน - ๑ ปี) ได้แก่ การทำ Mega Campaign ให้มัคคุเทศก์มีความภูมิใจในอาชีพ การสร้างความร่วมมือกับสมาคมหรือมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เพื่อส่งมัคคุเทศก์ไทยไปเรียนภาษาต่างประเทศ และร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการในการผลิตมัคคุเทศก์ในสาขาภาษาที่ขาดแคลน

๑.๓ การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ (กรณีมัคคุเทศก์เดือน) โดยการออกตรวจใบสั่งงานมัคคุเทศก์ (Job Order) การอกระเบียนมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์ การออกแบบบัตรประจำตัวมัคคุเทศก์ใหม่โดยใส่ลายมือและฝังชิป เพื่อป้องกันการปลอมแปลง การออกแบบชุด (เครื่องแบบมัคคุเทศก์) แต่เนื่องจากยังมีมัคคุเทศก์บางกลุ่มไม่เห็นด้วยกับการสวมเครื่องแบบ กรรมการท่องเที่ยวจึงได้ออกแบบสำรวจความคิดเห็นของมัคคุเทศก์อีกครั้ง ผ่านทางเว็บไซต์ และการตรวจสอบคุณสมบัติมัคคุเทศก์โดยการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนรายรู้ (เลข ๓๗ หลัก) กับกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๑.๔ การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหัวรุศุนย์เรียลู โดยการออกตรวจปฏิบัติตามกฎหมายอยู่เป็นประจำ การจัดอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ๕ จังหวัด จังหวัดละ ๑๐ คน ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย ชลบุรี และภูเก็ต การอบรมสร้างเครือข่ายผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (นายตรวจ) เพื่อเป็นเครือข่ายสอดส่องผู้กระทำการฟิด

๑.๕ การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยใช้คนไทย เป็นตัวแทนอ่ำพร่าง (NOMINEE) ร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๖ การพัฒนาบุคลากร โดยแบ่งเป็นการอบรมมัคคุเทศก์เพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านภาษาและด้านอื่นๆ เช่น การนำเที่ยวตามรอยวิถีไทย การอบรมเจ้าบ้านน้อย (Little Guide) ให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๕ การอบรมเจ้าบ้านที่ดีภาคประชาชน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รายงานสรุปผลการให้มัคคุเทศก์มารายงานตัว และการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีข้อสั่งการให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดำเนินการแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๘

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๗ (๑) (ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน์จำกัดทุนของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต้องเป็นของบุคคลธรรมดายังมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

มาตรา ๓๑ ห้ามไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จัดบริการนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากต่างประเทศ โดยไม่ได้รับค่าบริการหรือรับค่าบริการในอัตราที่เห็นได้ว่าไม่เพียงพอ กับค่าใช้จ่าย

มาตรา ๓๒ ห้ามไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวครอบหมายให้มัคคุเทศก์นำนักท่องเที่ยวในความรับผิดชอบของตนไปท่องเที่ยว โดยเรียกเก็บเงินจากมัคคุเทศก์ หรือโดยให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหารหรือ ค่าอำนวยความสะดวกอื่นใดของนักท่องเที่ยว ไม่ว่า ทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๓๓ ในการจัดให้มัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวเดินทางไปกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องใช้มัคคุเทศก์ซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือผู้นำเที่ยวซึ่งได้ขึ้นทะเบียน

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๔ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ หรือทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑. จากสรุปผลการรายงานด้วยจำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่า ขาดแคลนมัคคุเทศก์ในสาขาวากษามลายู ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาอินดี้ ภาษาเวียดนาม ภาษาตากาล็อก และภาษาอินโดนีเซีย ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามัคคุเทศก์ขาดแคลนตามข้อ ๑.๑.๒

เมื่อนำจำนวนนักท่องเที่ยว มาเปรียบเทียบกับประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า ในอีก ๕ ปีข้างหน้า จะขาดแคลนมัคคุเทศก์ในสาขาวากษามลายู ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาอินดี้ ภาษาเวียดนาม ภาษาตากาล็อก และภาษาอินโดนีเซีย เป็นจำนวนมากขึ้น ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะดำเนินการตามแนวทางข้อ ๑.๑.๒ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มจำนวนนักคุเทศก์ภาษาเหล่านี้ โดยตั้งเป้าหมายจำนวนนักคุเทศก์ภาษาต่างประเทศที่ต้องผลิตในอีก ๕ ปีข้างหน้า ตามประมาณการจำนวนนักคุเทศก์ขาดแคลนที่ได้จากการสำรวจงานด้านต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางกอบกาญจน์ วัฒนารักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรรมการท่องเที่ยว

โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๑๓๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๔๐๓๑